

ANDREJ RAPE:

Adamov sin.

Basen z Jutrovega.

(Dalje.)

ev se je tej izjavi konja čudom čudil in je dejal: »Ne govori takih besed, zakaj v sramoto so ti, ki si velik in krepak! Kako je to mogoče, da se bojiš sina Adamovega ob vsej svoji velikosti in hitrosti nog? Poglej mene! Vkljub svoji manjši postavi sem sklenil, da se sam postavim v bran sinu Adamovemu. Napadem ga in bom jedel njegovo meso. To ubogo raco hočem oprostiti strahu, da bo mogla v miru živeti v svojem domu. Ker pa si prišel sem, si mi s svojim pripovedovanjem ranil srce. Skoro bi me bil odvrnil od mojega sklepa, ko sem čul, da ti je bil vkljub tvoji velikosti in jakosti sin Adamov kos ter se ni bal tvoje višine in debeline, četudi bi ga bil lahko z enim udarcem kopita pobil do smrti in bi ti ne bil mogel več storiti nič žalega.«

Tem besedam leva se je konj smejal in je odvrnil: »Še veliko, veliko je premajhna moja sila, da bi obvladal sina Adamovega! Ne daj se prekaniti z mojo visokostjo in z mojo debelino. Adamov sin napravi v svoji prekanjenosti zame nekaj, kar imenuje zanko. Okolo nog mi naveže vrvi in me obesil za glavo na kol. Tako zvezan moram stati in ne morem niti sedeti niti ležati. Ako se sinu Adamovemu potem zljubi, da me zajaha, si naveže na noge neko preklicano železno stvar, kar imenuje ostroge, mi položi na hrbet stvar, ki ji pravi sedlo, in ga pritrudi z dvema jermenoma za prednjima nogama. V gobec mi dene železne brzde, na te pa priveže jermena, ki jih nazivlje vojke. Nato sede name. Ko je v sedlu, vzame v roke vojke in me z njimi vodi, z nogo pa zbada z ostrogami do krvi. Pa si pomagaj, če si moreš! Ne povprašuj torej, knez in sin sultanov, koliko gorja moram pretrpeti pred Adamovim sinom. In ko se postaram ter postanem medel in trhel, ko ne morem več tekati, še ni konec gorja. Proda me mlinarju. Temu moram noč in dan vrteti mlin, da se mi vse obrača v glavi. Ko doslužim tu, me dobi konjač, ki mi prereže grlo, dene iz kože in odtrga rep, ki ga proda sitarju, mojo mast pa raztopi za lojeve sveče.«

Ko je lev čul konja tako pripovedovati, je narastel njegov gnev in zarjul je: »Kdaj si zapustil sina Adamovega?«

»Opoldne,« je odvrnil konj, »in na sledu mi je že.«

Še med pogovorom smo vnovič zagledali v dalji dvigujoči se prah. Ko se je razkadil, smo pod njim videli bežečo kamelo. Vsa zaprepaščena je hitela in bila zemljo s kopiti. Ni se ustavila prej, dokler ni stala pred nami.

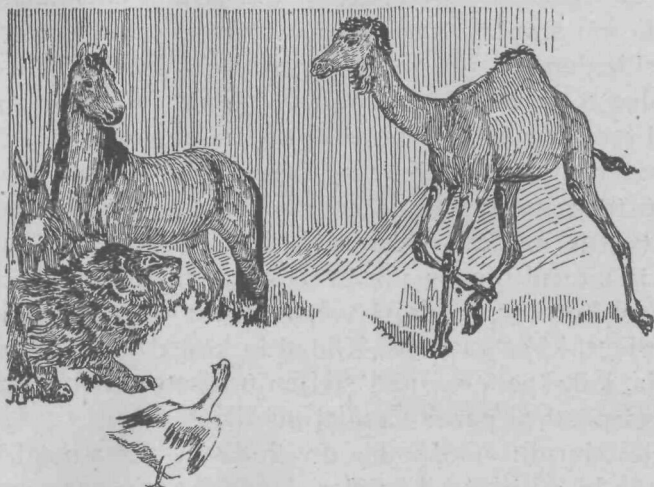
Ko jo je mladi lev ugledal in videl njeno velikost in gibčnost, je mislil, da je to Adamov sin. Že je hotel skočiti nanjo, pa sem mu še pravočasno dejala, je pripovedovala raca: ‚O, knez, to ni Adamov sin! Kamela je, in zdi se mi, da tudi ona beži pred njim.‘

V tem je kamela pristopila k levu in ga je pozdravila. Odvrnil ji je pozdrav in je dejal: ‚Kaj te vodi semkaj?‘

‚Bežim pred sinom Adamovim,‘ se je glasil odgovor.

‚Kako neki je to mogoče, ko si vendar tako gibčna, jaka in velika?‘ je vprašal lev. ‚Z enim samim sunkom noge bi ga lahko umorila.‘

‚O, sin sultanov,‘ je pričela kamela, ‚vedi, da pozna sin Adamov zvijače in prevare, ki se jim nihče ne more ustavljati. Nihče ga ne premaga razen smrti. Skozi nosnice mi potegne vrv iz kozje dlake,

to imenuje nosni obroč. Preko glave mi vrže nekaj, čemur pravi oglavnik. Nato pa me odda najmanjšemu od svojih otrok in ta me vodi z nosnim obročem z lahkoto kakor in kamor mu drago ne glede na mojo velikost in silo. Nato mi nalože najtežja bremena in potujejo z menoj daleč na okrog. Noč in dan sem na težkem delu. Ko se postaram in nisem več zmožna za delo, me gospodar najčešče ne obdrži pri sebi. Proda me živoderu, ki mi prereže vrat, proda strojarjem mojo kožo, meso pa kuharjem. Ne povprašuj torej o bedi in trpljenju in žalosti, ki jih moram pretrpeti od sina Adamovega.‘

‚Kdaj si zapustila sina Adamovega?‘ je vprašal lev.

‚Ob solnčnem zahodu,‘ je potožila kamela. ‚Ako sedaj pride na pašnik in me ne najde, me bo iskal. Dovolj mi torej, da odidem, sin sultanov, da mu ubežim v stepo in puščavo, zakaj gotovo je že za menoj!‘

„Počakaj še malo!“ je odvrnil lev, „da boš videla, kako ga bom raztrgal in ti dal jesti njegovo meso, sam pa zmeljem njegove kosti in mu izpijem kri, da ne ostane od njega ničesar.“

„Kraljevi sin, zate se bojim sina Adamovega,“ je tarnala kamela, „zakaj prekanjen je in zakrknjen, da nikoli tega.“ In še je dostavila:

„Če se v deželo kam tiran naseli,
za ljudstvo je rešitev le, če se izseli!“

Ko je kamela tako govorila, glej, tedaj se je dvignil v dalji nov oblak prahu. Ko se je razpršil, smo zagledali pod njim starega moža, majhnega po telesu in sploh nezatnega. Na ramah je imel vrečo z orodjem tesarja, na glavi pa je nosil drevesno vejo in osem desak. V hitrem koraku se je bližal in vodil za seboj svojo malo deco. Prav pred levom se je ustavil.

Ko sem ga ugledala, sestra, tedaj sem strahu omedlela. Mladi lev pa je vstal in mu stopil nasproti. Ljubeznivo se mu je tesar nasmehljajal ter ga priliznjeno in vljudno nagovoril: »O, kralj, ki preganjaš zlo, gospodar dolge roke, Bog blagoslovi tvoj večer in tvoje prizadevanje; pomnoži naj tvoj junaški pogum in te še krepil! Varuj me, ti varuh zatirancev in slabotnih, pred njim, ki me preganja s svojo zlobo, mi odganja spanje ter napaja srce s skrbjo, strahom in trepetom. Razen tebe, gospodar, ne najdem zavetnika!« Tako je tesar jokal, vzdihoval in tožil. Ko je lev čul njegov jok in stok ter videl njegovo drobčkeno postavico in slabotnost, je dejal velikodušno: »Pomagati ti hočem in varovati te njega, ki se ga bojiš. Kdo si in kdo ti je storil krivico, kdo si, žival divja, kakršne v svojem življenju nisem videl in ki ji po postavi in zgovornosti ni para? Česa ti manjka?«

Človek je odvrnil: »Gospodar divjih živali, tesar sem! Oni pa, ki me preganja in ki mi je storil krivico, je sin Adamov. Za menoj gre in bo ob jutranjem svitu gotovo že pri tebi.«

Ko je lev čul te besede, se mu je stemnilo pred očmi. Od jeze je sopihal in rjovel, da se je treslo ozračje. V njegovih očeh se je kresal divji ogenj! Dejal je: »Tako mi Vsemogočnega, vso noč hočem bedeti in ne vrnem se domov k očetu, dokler ne dosežem tega, kar sem sklenil! Okrenil se je nato k tesarju in mu dejal: »Resnično, vidim, da imaš kratek korak. Ne bi te rad žalil, zakaj velikodušen sem, kakor si ti zgovoren. Vendar mislim, da z drugimi divjimi živalmi ne boš mogel enako hitro stopati. Povej mi torej, kam hočeš iti?«

In tesar: »Vedi, sultan, da potujem k vezirju tvojega očeta, k risu. Ko je namreč čul, da je prišel v to deželo sin Adamov, se je zbal zase pa mi je poslal kot poslanca neko divjo žival z naročilom, naj napravim zanj hišo, kjer bi mogel stanovati in ki bi ga varovala tako, da bi se mu ne mogel približati nihče od njegovih sovražnikov in nihče od Adamovih sinov. Vzel sem torej te deske in sem na potu k njemu.«

Ko je mladi lev čul te besede, je v srcu zavidal risa, očetovega vezirja, ki bo imel tako lep in varen dom, pa je dejal tesarju: »Tako mi življenja mojega, nič ti ne pomaga, tesar! Meni moraš najprvo stesati tako hišo iz teh desak, šele nato boš tesal hišo risu!«

Tesar je odvrnil: »O, sultan, ničesar ti ne morem narediti prej, preden ne stešem hiše risu, kakor to zahteva njegov sel. Ko izvršim to delo, se vrnem k tebi in ti stešem hišo močno kot trdnjavo, ki te bo varovala pred vsemi sovražniki.«

(Konec.)

KAREL ŠTRBENK:

Jure.

Žaloigra otroka v treh dejanjih.

(Konec.)

Marjan (*vstopi, v roki ima zavitek sladkorčkov*): Jure, ali si bolan? Včeraj smo ti rekli tat, pa nisi bil, krivico smo ti storili. Glej, nič ne bodi žalosten, prinesel sem ti bonbonov — hočeš — dobri so — kupil sem jih za svoj denar, ki sem ga dolgo hranil. Sedaj, ko sem slišal, da si bolan, sem ti prinesel. Vzemi!

Jure: Ne, Marjan, sedaj ne morem, tu-sem jih deni, hočem jih vzeti potem — saj rad jem bonbone.

Marjan (*položi bonbone k njegovi glavi*): Na, Jure, kadar jih hočeš, pa jih jej. Jutri pa boš pel z nami že na jasi in nič več ne boš bolan.

Jure (*se nasmehne*): Da, na jasi.

(*Polona med tem časom moli, ko pa vidi, da so otroci zatopljeni v pogovor, vzame lonec in žlico in začne srebat juho.*)